

Uz muzeju pēc labbūtības! Atsākas programma "Nosūtījums uz muzeju"

Oktobra izskaņā, 25.oktobrī ar pirmo dalībnieku tikšanos Cēsu novadā atsākas programma "Nosūtījums uz muzeju". Tajā iedzīvotājiem būs iespēja uzlabot savu psiholoģisko labsajūtu, piedaloties kultūras un mākslas grupu nodarbībās Āraišu ezerpils arheoloģiskajā parkā, Cēsu Vēstures un mākslas muzejā, Kārļa Skalbes memoriālajā muzejā "Saulrieti" un Eduarda Veidenbauma muzejā "Kalāči".

Pēdējos gados aizvien biežāk tiek aktualizēts jautājums par kultūras, tostarp muzeju, lomu cilvēku labbūtības veicināšanā. 2019.gadā Pasaules Veselības organizācija publicēja apjomīgu pētījumu "Kādi ir pierādījumi kultūras nozīmei veselības un labbūtības uzlabošanā?", kurā apkopoti vairāk nekā 900 līdz tam tapuši pētījumi, kas pierāda un raksturo kultūras un mākslas pozitīvo iespaidu uz veselību un labbūtību. 2022.gada nogalē Eiropas Padome apstiprināja Darba plānu kultūras jomā 2023.-2026.gadam, kuras prioritārā joma "Kultūra cilvēkiem" ietver arī sadaļu "Kultūra un veselība". Likumsakarīgi, ka Eiropā šajā laikā rodas arvien jauni projekti un iniciatīvas kultūras un veselības nozaru veicināšanai. Starp tiem ir arī Interreg atbalstītais projekts "Nosūtījums uz kultūras aktivitātēm Baltijas jūras reģionā", ko

2023.-2025.gadā kopā īsteno sadarbības partneri no Dānijas, Vācijas, Zviedrijas, Somijas, Polijas, Lietuvas un Latvijas.

Projektā Baltijas jūras valstīm tiek pielāgota un izmēģināta programma "Nosūtījums uz kultūras aktivitātēm" (angliski - *arts on prescription*), kas radīta Lielbritānijā 1990.gados. Šobrīd to pakāpeniski ievieš Zviedrijā, Dānijā, Beļģijā, Kanādā un citās valstīs. Programmā iedzīvotāji no medicīnas vai sociālajiem darbiniekiem var saņemt nosūtījumu uz regulārām kultūras un mākslas nodarbībām grupās, lai tajās uzlabotu savu psiholoģisko labsajūtu. Ir iespējams arī pašnosūtījums, pamatojoties uz cilvēku pašu izjustu nepieciešamību gūt emocionālu atbalstu ne-medicīniskā veidā. Programma ilgst 8-12 nedēļas, un tās laikā notiek 1-2 iknedēļas tikšanās un mākslas nodarbības. Programmai var būt terapeitiski rezultāti, taču tā nav uzskatāma par terapiju; dalībniekiem tā sniedz iespēju regulāri tikties radošā, pozitīvā, drošā vidē, lai kopīgi piedalītos profesionāļu vadītās kultūras un mākslas norisēs.

Cēsu pašvaldība saņēma aicinājumu piedalīties projektā, pateicoties 2022.gadā īstenotajam projektam "Nosūtījums uz muzeju", kurā novada muzeji nelielā mērogā jau izmēģināja līdzīgu pieeju. Balstoties gūtajā pieredzē, kā arī jaunajā projektā radītajā metodikā, muzeji pilnveido izstrādātās programmas jaunā kvalitātē. Nozīmīgs pienesums ir "nosūtītāju" piepulcēšanās projekta komandai - potenciālos dalībniekus uz mākslas nodarbībām nosūtīs Nodarbinātības valsts aģentūras Cēsu filiāle, Līgatnes rehabilitācijas centrs, Cēsu klīnika un Cēsu novada sociālais dienests. Programma tiks izmēģināta trīs posmos. Pirmais no tiem notiks 2023.gada oktobrī-decembrī, abi nākamie - 2024.gadā. Šajā gadā programmas dalībniekiem nepieciešams uzskaitīto iestāžu nosūtījums, savukārt 2024.gadā būs iespēja pieteikties programmai arī ar pašnosūtījumu. Par programmas gaitu un rezultātiem tiks stāstīts Cēsu pašvaldības mājaslapā, kā arī Cēsu un iesaistīto muzeju un iestāžu sociālo tīklu platformās.

Projektu "Nosūtījums uz kultūras aktivitātēm Baltijas jūras reģionā 2023 - 2025" līdzfinansē Eiropas Savienība (ERAF) INTERREG Baltijas jūras reģiona programma.

Kontaktinformācija:

Inga Surgunte

Projekta "Nosūtījums uz kultūras aktivitātēm Baltijas jūras reģionā 2023-2025" vadītāja Cēsu novadā

inga.surgunte@skaidrs.org

**Interreg
Europe**

**Co-funded by
the European Union**